

BERBICE

drs. Ruud Offermans (2023)

Het is zolang geleden dat de gedachten moe worden van het herinneren / Ruud Offermans (2023).

Voorkant: Kaart van de kolonie Berbice (1802).

© Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopy, microfilm of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Alle personages, toestanden, gebeurtenissen en instellingen in deze roman zijn louter denkbeeldig. Elke gelijkenis met de werkelijkheid berust bijgevolg op het toeval.

© Alle rechten voorbehouden.

Zacht streek het licht neer in de Haverstraat, gelegen in het Museumkwartier van Utrecht. De mooiste straat van Utrecht. Ik huurde een appartement in het pand 34. Deze woning staat lokaal bekend als 'Dependance de Vlijt' (zo genoemd door de oorspronkelijke eigenaren, die een gelijknamige handwerkwinkel op de Lijnmarkt dreven) en dateert uit 1906. Achter de charmante voorgevel met zijn karakteristieke winkelpui en dakkapel, gaan 3 verdiepingen schuil die allen bestaan uit één groot vertrek. Daarnaast is een souterrain aanwezig met stahoogte, en waarin aan de achterzijde via een koekoek daglicht binnen treedt.

Ik ging vaak een rondje hardlopen. Via de Springhaverweg en de Zilverstraat, naar het Geertebolwerk, om via de Pelmolenweg en Sterrenburg in

Manenburg te gelanden. Van hieruit was het maar een klein stukje tot Zonnenburg, Lepenburg, Lievendaal en Lucasbolwerk. Waar het eindpunt van de route lag. Hier draaide ik om en rende weer dezelfde route terug. Een klein stukje natuur in de binnenstad van Utrecht. Ik had er plezier in.

Sanne en ik (Florian de Beaufort) woonden in Utrecht. Aan het eind van de Nieuwegracht draaide ik de Trans in. Ik had een gesprek met mijn mentor. Je weet dat het mogelijk is om een duo-promotie te beginnen, begon hij. Dat weet ik, antwoordde Florian. Dan hebben we de perfecte combinatie tussen taalwetenschappen en geografie. Je kunt je dan taalgeograaf noemen. Een bijna uitgestorven vak. Maar dat is wat ik graag zou willen worden, antwoordde Florian.

Vergeet niet dat taalkunde je eerste vak is, zei de mentor. Bij taalkunde ligt mijn hart, zei Florian. Kom je moet gaan, anders kom je te laat voor je college. Florian liep naar buiten en keek eens naar de neorenaissance gebouwen om zich heen. Hij fietste vervolgens linea recta naar de Uithof, via het Wilhelminapark. De groene long van de buurt. Hoog opgaande plechtige huizen uit het begin van de 20^e eeuw met een erker. Gelegen rond het Wilhelminapark dat doorsneden werd door een fietspad. Compleet met vijver en theehuis en beeld van Wilhelmina.

Onderweg kwam hij het internationaal bekende Rietveld-Schröderhuis tegen, gebouwd in 1924 en algemeen beschouwd als de meest voorbeeldige verwezenlijking van de ideeën van De Stijl in de architectuur. Opdrachtgeefster T. Schröder-Schröder ontwierp samen met Gerrit Rietveld het interieur en bewoonde het huis tot haar dood in 1985. Daarna is het

interieur gerestaureerd en ten dele in de oorspronkelijke staat teruggebracht. Het beste voorbeeld van De Stijl-architectuur, sinds 2000 op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO.

Aangekomen op de Uithof, zette hij snel zijn fiets in de stalling en rende naar binnen, nam de lift, en viel bijna automatisch in de armen van Sanne. Onverschillig excuseerde hij zich. Florian kende Sanne. Sanne had haar haar geverfd met hennep, wat de roodachtige kleur gaf. Ze straalde uit van: 'ik kan de hele wereld aan' en keek uit haar ogen als: 'wie kan mij wat maken'. Ze had een zwartleren broek aan met halfhoge zwarte schoenen. Hij had al langer een oogje op haar. Florian was een

beetje schuchter. Hij had een bril, een stoppelbaard, ietwat kalend hoofd en een eenvoudige spijkerbroek met sneakers, met een blik in de ogen van: 'ik heb er zin in'. Het was duidelijk dat Sanne de baas was. Ze was een studente sociale geografie. Mijnheer de taalkundige heeft weer eens geen tijd, sprak Sanne lachend. Ik moet nog zoveel, mompelde Florian. Is het waar dat je veldwerk hebt gedaan in Guyana?, vroeg Sanne vleierend. Dat klopt, antwoordde Florian. Ik heb daar zo'n 30 jaar geleden onderzoek gedaan naar het zogenaamde sustainable yield management. Wat is dat?, vroeg Sanne verbaasd. Dat is ecologisch verantwoorde houtkap, antwoorde Florian. Het was een hydrologisch veldwerk aan de bovenloop van de Berbice, vanuit het vakgebied fysische geografie.

Fysische geografie maakt deel uit van de algemenere wetenschap 'Aardwetenschappen'. Aardwetenschap is, zoals de naam al doet vermoeden, de wetenschap naar de aarde. Het kan gezien worden als verzamelnaam voor alle natuurwetenschappen die de planeet aarde bestuderen. Fysische Geografie maakt deel uit van deze wetenschap, omdat het de wetenschap is die het aardoppervlak en de natuurlijke processen en verschijnselen die het aardoppervlak vormt en verandert bestudeert. Een Fysisch Geograaf is iemand die deze wetenschap beoefent.

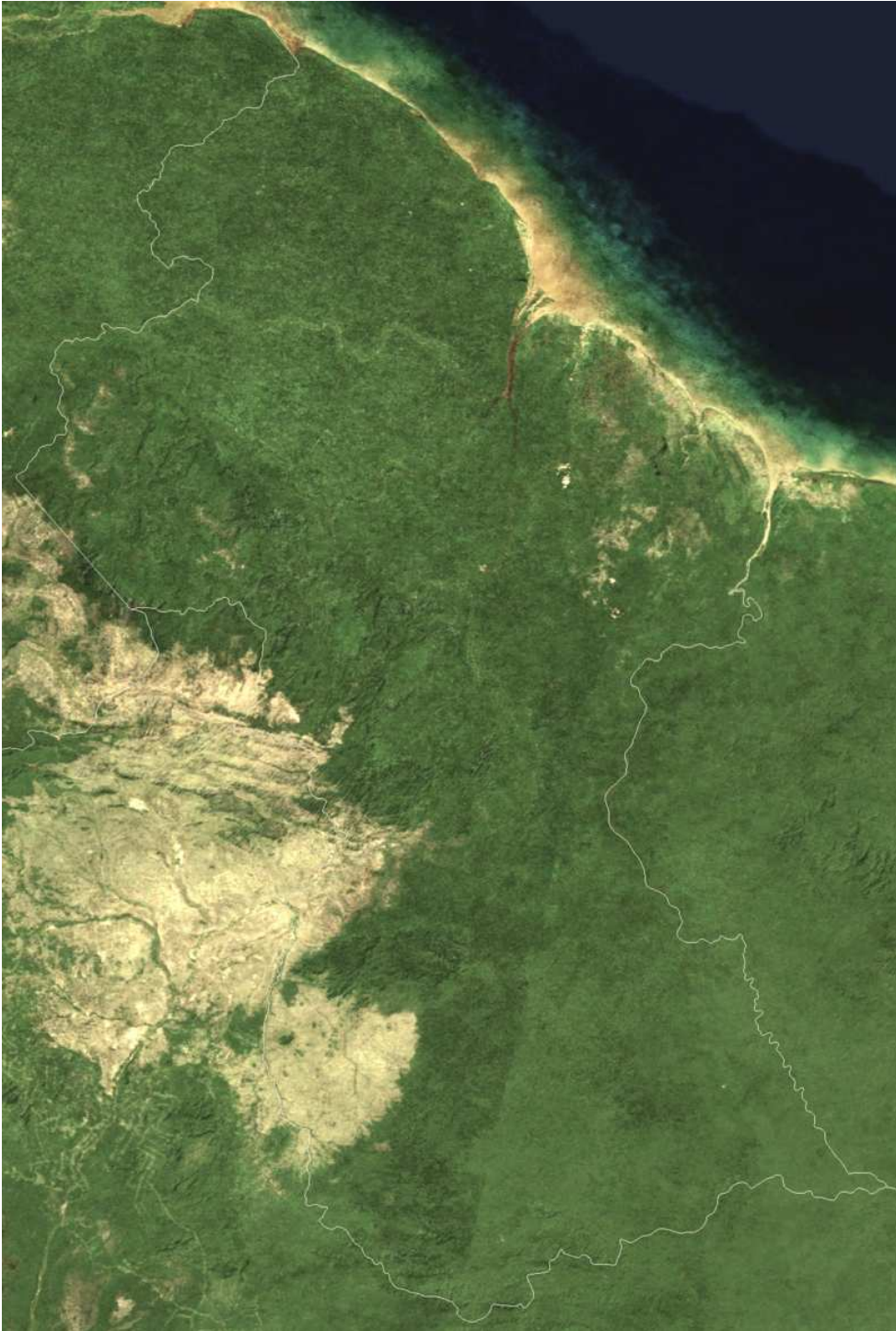
Bij natuurlijke verschijnselen van de aarde moet gedacht worden aan onderwerpen als het klimaat, de bodem, gebergten, rivieren of andere watersystemen en de lucht. Een Fysisch Geograaf is vaak gespecialiseerd in één van deze onderwerpen en doet hier dan onderzoek naar. Het onderzoek kan zelfstandig of in teamverband verricht worden. Als het onderzoek in teamverband verricht wordt, zijn er naast verschillende Fysische Geografen ook vaak mensen met andere expertises werkzaam, zoals geologen, archeologen of biologen.

Fysische geografie bestudeert voornamelijk het natuurlijk milieu terwijl de sociale geografie vooral het bewoonde deel van het aardoppervlak bestudeert.

Fysische geografie bestudeert voornamelijk het natuurlijk milieu terwijl de sociale geografie vooral het bewoonde deel van het aardoppervlak bestudeert.

Fysische geografie is een interdisciplinaire studie op het grensvlak van de hydrologie, bodemkunde, geomorfologie, kustmorfologie, sedimentologie, geologie, paleogeografie, ecologie, biologie en klimatologie. Terwijl de klassieke geomorfologie de vormen in het landschap beschrijft en hun ontstaansgeschiedenis documenteert, bestudeert de fysische geografie de processen in het landschap en ontwikkelt numerieke computer modellen om die processen te simuleren en voorspellingen te kunnen doen over het effect van menselijk ingrijpen in het

landschap of de gevolgen van klimaatverandering op het landschap en ons leefmilieu. De fysische geografie maakt veelvuldig gebruik van methoden en technieken zoals geostatistiek, geografische informatiesystemen (GIS) en aardobservatie (remote sensing) en verricht experimenteel werk in het laboratorium of in het veld.

Satellietfoto van Guyana.

Dan kunnen we samen een duo-promotie doen, sprak Sanne vastberaden. Oh, zei Florian. Ik vind het prima. Maar waar ligt dat Guyana?, vroeg Sanne belangstellend. Is het soms Nieuw Guinea, bij

Indonesië? Of Guinee in Afrika? Nee, antwoordde Florian. Het ligt in Zuid-Amerika, links naast Suriname. Het heette vroeger Brits-Guyana. Op 26 mei 1966 onafhankelijk van Engeland geworden. Op deze dag ben ik geboren. Sanne nam het voor kennisgeving aan. Guyana, officieel de Coöperatieve Republiek Guyana (Engels: Co-operative Republic of Guyana), is een land in het noorden van Zuid-Amerika, dat grenst aan Suriname, Brazilië en Venezuela. Vandaar Frans, Nederlands, Brits, Spaans (Venezuela) en Portugees Guyana (Noord Brazilië). Het behoort tot de Caribisch gebied, ging Florian verder en het is voor 70% bedekt met tropisch regenwoud. Ik heb daar jaren geleden al eens veldwerk gedaan en ik zou deze plekken nog wel eens een keer willen bezoeken. Dan ga ik met je mee, zei Sanne vastberaden. Guyana here we come! Florian zat op zijn stokpaardje. De taalkundige in hem leefde op. De naam Guyana kan op verschillende manieren worden verklaart, begon hij. De van oudsher aanwezige Carib-indianen noemen zichzelf *guarini* wat 'dappere krijger' betekent. De tweede verklaring komt van de Spaanse kapitein, Diego de Ordaz. Ze spraken hem aan met *uayana* dit betekent 'blanke' of 'bleekgezichten'. In Georgetown, de hoofdstad van Brits-Guyana, wordt met stelligheid beweert dat Guyana afkomstig is van het Arawakaanse woord *wina* dat 'van vele rivieren' betekent. Dus veelstromenland. In Frans Guyana wordt